הצעה לסיכום סוגיא (קידושין מא)

אליעזר דוד

במס' קידושין, דף מא, ע"א-ע"ב, דנה הגמרא בדין שליחות — מהיכן נלמד? להלן הצעה לסיכום הסוגיא, כפי שאפשר ללמדה בכיתה ה.

א. בעיות מיתודיות ודידקטיות בסוגיא:

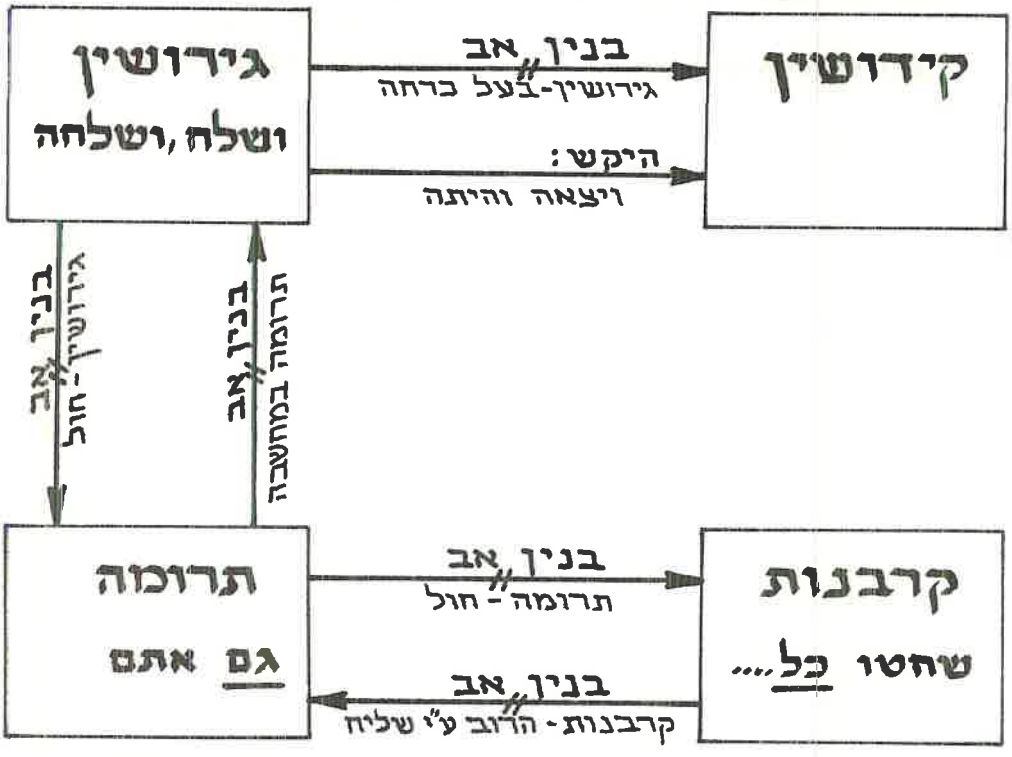
1. הבנת דרך הלימוד של הגמרא בכלל, וכאן בפרט.
2. ידיעת הדרכים שהתורה נדרשת בהם.
3. הבנת המושגים: בנין אב, קל וחומר, פירכא וכו', ויכולת להשתמש בדרכי לימוד אלה.
4. מלים קשות.

בקטע הנדון יתקלו המורה ותלמידיו בבעיות אלה בצורה מאד מרוכזת. גם אם יבינו התלמידים כל פרט ופרט בפני עצמו, ספק אם יראו לנגד עיניהם את מבנה הסוגיא בכללותה. ענין זה ניסינו לפתור בעזרת ציור מסכם של הסוגיא, על הלוח.

ב. לוח הסיכום:

שליחות מנלן

הנושא: מהיכן נלמד דין שליחות מן התורה? (סכום)



הערה: חץ מחוק בשני קווים מראה שהיה נסיון ללמוד, אך הוא נכשל.

כדי שהסיכום הסכימטי הזה יהיה ברור, מוטב להשתמש בצבעים שונים של הגירים. המלבנים בצבע אחד, מה שכתוב בתוכם בצבע אחר, הלימוד בגיר אחר והפירכות גם. הציור אינו כולל לימוד "מה הצד" (השוה), לימוד זה קשה מידי, לדעתי, לכיתות מתחילות ולא כדאי להתעכב עליו יותר מידי. ציור כזה של הסוגיא, במחברות התלמידים, מקל עליהם בהרבה את הבנתה, ומעניק להם שמחה בעצם הלימוד.